

ПРО ВИКОНАННЯ У 2025 р. ТА В ЦІЛОМУ ПРОГРАМИ СПІЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ ТА НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ НА 2023-2025 рр. ТА НОВУ ПРОГРАМУ СПІВПРАЦІ МІЖ АКАДЕМІЯМИ НА 2026-2028 рр.

За результатами розгляду на засіданні Президії НАПН України, 29 січня 2026 р.

<https://doi.org/10.37472/v.naes.2026.8101>

КРЕМЕНЬ

Василь Григорович

доктор філософських наук, професор, дійсний член (академік) НАН України і НАПН України, президент Національної академії педагогічних наук України, м. Київ, Україна

ЛАЗОРИШИНЕЦЬ

Василь Васильович

доктор медичних наук, професор, дійсний член (академік) НАН України і НАМН України, президент Національної академії медичних наук України, м. Київ, Україна

ЛУГОВИЙ

Володимир Іларіонович

доктор педагогічних наук, професор, дійсний член (академік) НАПН України, перший віце-президент Національної академії педагогічних наук України, м. Київ, Україна

ТОПУЗОВ Олег Михайлович

доктор педагогічних наук, професор, дійсний член (академік) НАПН України, віце-президент Національної академії педагогічних наук України, м. Київ, Україна

РЕГЕЙЛО Ірина Юріївна

доктор педагогічних наук, член-кореспондент НАПН України, старший науковий співробітник, начальник науково-організаційного відділу апарату Президії Національної академії педагогічних наук України, м. Київ, Україна

Анотація. У статті представлені основні результати виконання у 2025 р. та в цілому Програми спільної діяльності Національної академії медичних наук України та Національної академії педагогічних наук України на 2023-2025 роки, обговорені на засіданні Президії НАПН України 29 січня 2026 р. Визначено, що міжгалузева співпраця є стратегічною відповіддю на виклики воєнного стану та критично важливою для збереження та розвитку людського потенціалу і національної безпеки.

Серед найважливіших результатів співпраці у 2025 р.: законотворчість та євроінтеграція: гармонізація кваліфікацій у сфері охорони здоров'я з нормами ЄС та спільна експертна оцінка законопроекту про систему охорони психічного здоров'я; психологічна реабілітація: розробка методик подолання посттравматичного стресового розладу, супровід ветеранів та їхніх родин, дослідження адаптації населення у прифронтових регіонах; цифрова безпека: створення Концепції цифрової медіаосвіти та апробація інноваційних інструментів захисту дітей від сексуального насильства в мережі (проект «Dity Online»); екологічна психологія: виявлення зв'язку між громадянською ідентичністю та відповідальним ставленням до довкілля в умовах війни.

Окреслено перспективи подальшої співпраці та обґрунтовано необхідність нової програми, що фокусуватиметься на розширенні прямих угод між інститутами, створенні доказових технологій подолання посттравматичного стресового розладу, профілактиці професійного вигорання педагогів та супроводі дітей із особливими освітніми потребами (зокрема, після кохлеарної імплантації). Підписано нову Програму спільної діяльності між академіями на 2026-2028 рр.

Ключові слова: Програма спільної діяльності; Національна академія медичних наук України; Національна академія педагогічних наук України; охорона життя та здоров'я дітей та молоді; ментальне здоров'я; цифрова безпека; людський капітал; воєнний стан; психосоціальна підтримка.

Співпраця академій в межах реалізації Програми спільної діяльності Національної академії медичних наук України та Національної академії педагогічних наук України на 2023-2025 роки (далі — Програма) постає стратегічною відповіддю академій на критичні виклики воєнного часу, оскільки в умовах сьогодення збереження і зміцнення людського потенціалу, фізичного та ментального здоров'я нації є питанням національної безпеки і подальшого розвитку в глобалізованому світі.

Результати реалізації Програми у попередні 2023 і 2024 рр. розглядалися Президією НАПН України і дістали схвалення, висвітлені у друкованих та онлайн медіа (Кремень та ін., 2024; Кремень та ін., 2025).

Програма, що завершується, охопила 38 заходів, згрупованих за двома ключовими напрямками:

- Розроблення нормативного та науково-методичного забезпечення.
- Проведення спільних науково-практичних заходів (НАПН України, 2023).

У цілому взаємодія наукових установ академій у рамках виконання Програми була активною та

плідною, про що засвідчують результати виконання її заходів.

Стосовно взаємодії в керівних органах академій, то співпраця відбувалася в рамках Ради Президентів Національної академії наук та національних галузевих академій наук України, інших форм взаємодії, системних консультацій керівників академій.

За напрямом *«Розроблення нормативного та науково-методичного забезпечення»* до *найважливіших результатів виконання* Програми у 2025 р. можна віднести наступні.

Розроблення Інститутом психології імені Г.С. Костюка НАПН України у тісній співпраці з науковими установами НАМН України на виконання двох пунктів Програми науково-практичних видань присвячених проблемам:

- особистісних та ситуативних детермінант здоров'я в умовах війни (Бацилева, 2025);
- застосування психотерапевтичних технологій у наданні допомоги постраждалим з проявами посттравматичного стресового розладу (Омельченко, 2023);

П. 4. Розроблення методичного забезпечення
Джерело: <https://lib.na.gov.ua/747091>;
<https://lib.na.gov.ua/747183>

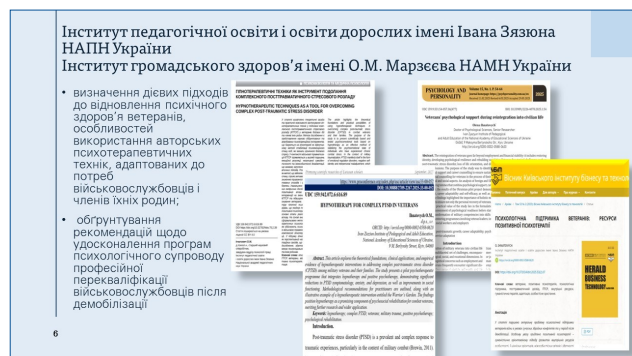
П. 7. Упорядкування результатів
Українського лонгitudного дослідження
Джерело: <https://lib.na.gov.ua/747286>;
<https://lib.na.gov.ua/747253>

П. 2. Підготовка спільних публікацій
Джерело: <https://lib.na.gov.ua/786781>

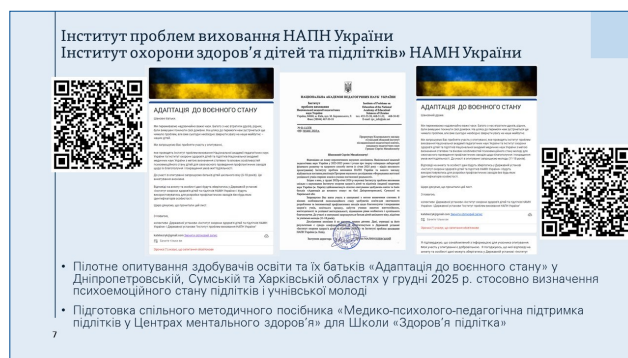
– психотехнологій допомоги вимушено переміщеним особам у подоланні психотравмивного впливу воєнного та поствоєнного часу (Омельченко, 2025);

– сприяння подоланню травмивного досвіду військовослужбовців (Турбан, 2025) та ін.

Інститутом педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України оприлюднено результати наукових досліджень, спрямованих на визначення дієвих підходів до відновлення психічного здоров'я ветеранів, особливостей використання авторських психотерапевтичних технік, адаптованих до потреб військовослужбовців і членів їхніх родин, обґрунтування рекомендацій щодо удосконалення програм психологічного супроводу професійної перекваліфікації військовослужбовців після демобілізації (Ігнатович, 2025; Ihnatovych, 2025).

Вченими Інституту проблем виховання НАПН України узгоджено з Державною установою «Інститут охорони здоров'я дітей та підлітків» НАМН України зміст та спільно організовано пілотне опитування здобувачів освіти та їх батьків «Адаптація до воєнного стану» у Дніпропетровській, Сумській та Харківській областях у грудні 2025 р. стосовно визначення статевих та вікових особливостей психоемоційного стану підлітків і учнівської молоді для своєчасного проведення профілактичних заходів щодо благополуччя і покращення умов їхньої життєдіяльності.

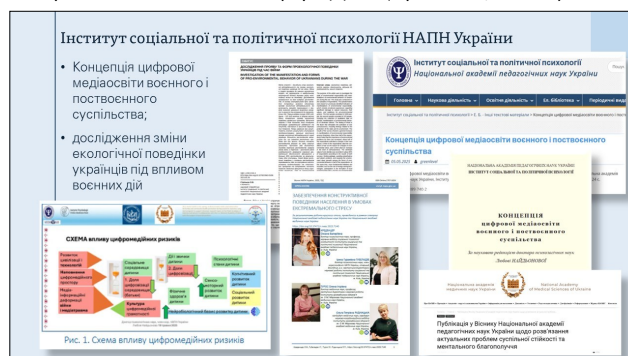

• Пілотне опитування здобувачів освіти та їх батьків «Адаптація до воєнного стану» у Дніпропетровській, Сумській та Харківській областях у грудні 2025 р. стосовно визначення психоемоційного стану підлітків і учнівської молоді
• Підготовка спільного методичного посібника «Медико-психолого-педагогічна підтримка підлітків у Центрах ментального здоров'я» для Школи «Здоров'я підлітка»

Здійснюється підготовка до друку розділу «Партнерство у збереженні ментального і фізичного здоров'я здобувачів освіти: пріоритети, методики, механізми» спільного методичного посібника «Медико-психолого-педагогічна підтримка підлітків у Центрах ментального здоров'я» для Школи «Здоров'я підлітка».

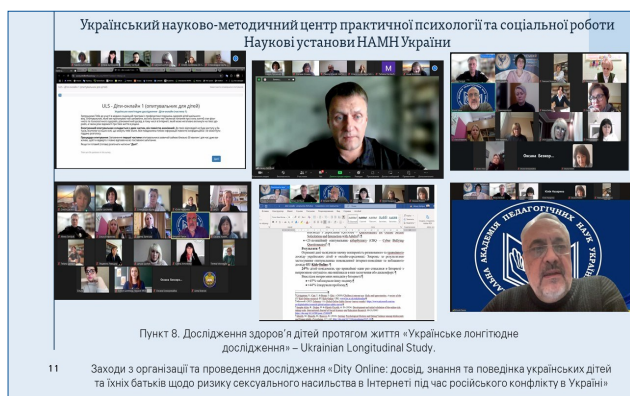
Інститутом соціальної та політичної психології НАПН України розроблено Концепцію цифрової медіаосвіти воєнного і поствоєнного суспільства, спрямовану на збереження здоров'я і забезпечення безпеки дітей у цифровому просторі без обмеження їхніх можливостей для розвитку (Найдюнова, 2024).

За консультативної участі вчених наукових установ НАМН України проведено дослідження зміни екологічної поведінки українців під впливом воєнних дій. Одним з ключових предикторів таких змін виступають особливості спільної ідентифікації українців в умовах загрози. Виокремлено такі компоненти екологічної відповідальності як діяльнісний, емоційний та ціннісний. Показано, що зростання ролі громадянської ідентичності є консолідуючим чинником для становлення інтегрованої ідентичності, що здатна протистояти загрозам, зокрема екологічним (Креденцер та ін., 2025).

Інститутом вищої освіти НАПН України на виконання заходів Програми:

• констатовано пріоритетність впровадження наукових розробок для громадського здоров'я в умовах надзвичайних ситуацій в Україні та регу-

лювання професій у сфері охорони здоров'я в контексті підготовки до вступу в ЄС;

- наголошено на необхідності створення умов для активнішого обміну досвідом між установами НАПН України та НАМН України щодо допомоги населенню України в екстремальних умовах;
- визнано необхідність забезпечення державного регулювання професійних кваліфікацій у сфері охорони здоров'я відповідно до законодавства Європейського Союзу.

Українським науково-методичним центром практичної психології та соціальної роботи у ході реалізації українсько-британського проекту «Dity Online: досвід, знання та поведінка українських дітей та їхніх батьків щодо ризику сексуального насильства в Інтернеті під час російського конфлікту в Україні» апробовано та реалізовано інноваційний превентивний механізм, який дає змогу системно ідентифікувати та реагувати на випадки ризику та насильства щодо дітей у цифровому середовищі – механізм, який наразі не має аналогів в українській дослідницькій практиці (УНМЦ практичної психології та соціальної роботи, 2025).

Державною науково-педагогічною бібліотекою України імені В.О. Сухомлинського НАПН України за консультативної участі вчених Державної установи «Інститут охорони здоров'я дітей і підлітків» НАМН України організовано тематичну виставку-презентацію інформаційних ресурсів на тему «Інноваційні освітні практики навчання

учнів з особливими освітніми потребами в умовах Нової української школи» (ДНПБ, 2025).

На виконання Програми та з метою популяризації і широкого впровадження результатів наукових досліджень вченими академії проведено низку *спільних науково-практичних масових заходів*:

Інститутом педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України проведено XV Всеукраїнські психолого-педагогічні читання, присвячені пам'яті доктора педагогічних наук, професора Федоришина Бориса Олексійовича «Профорієнтація: стан і перспективи розвитку», спільно з Державною установою «Інститут громадського здоров'я імені О.М. Марзеєва» НАМН України, що сприяло обґрунтуванню рекомендацій щодо поєднання педагогічних, психологічних та медичних підходів до розроблення нових профорієнтаційних стратегій у закладах освіти; створення доказових програм психологічної та ментальної підтримки педагогів; започаткування спільних дослідницьких проєктів у сфері освіти дорослих, громадського здоров'я та педагогічної психології (НАМН України, 2025).

Інститутом соціальної та політичної психології НАПН України спільно з Державною установою «Інститут громадського здоров'я ім. О.М. Марзеєва НАМН України» проведено круглий стіл «Забезпечення конструктивної поведінки населення в умовах екстремального стресу». Основними проблемними питаннями для обговорення

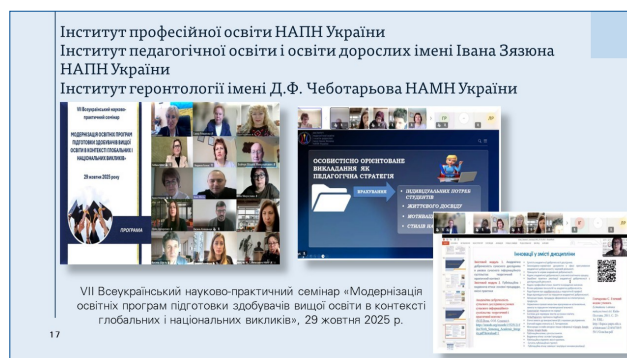

стали: психологічна готовність особистості до протидії екологічним та епідемічним загрозам здоров'ю людини; соціально-психологічні стратегії формування здорового способу життя особистості під час війни; збереження ментального здоров'я вразливих верств населення під час війни; фактори ризику та захисту для психічного здоров'я населення в умовах екстремальних ситуацій (Креденцер, 2025); міжінститутський науково-практичний семінар «Здоров'я-зберігальні практики поводження дітей дошкільного і молодшого шкільного віку в цифровому та кіберпросторі (Найдюнова та ін., 2025) ін.

Інститутом вищої освіти НАПН України спільно з Державною установою «Інститут громадського здоров'я імені О.М. Марзєєва» НАМН України проведено круглий стіл «Наука для громадського здоров'я в умовах надзвичайних ситуацій», 20 травня 2025 р. Обговорено впровадження наукових розробок для громадського здоров'я в умовах надзвичайних ситуацій в Україні (ІВО НАПН, 2025).

Вченими Інституту професійної освіти НАПН України спільно з вченими Державної установи «Інститут громадського здоров'я імені О.М. Марзєєва» НАМН України проведено VII Всеукраїнський науково-практичний семінар «Модернізація освітніх програм підготовки здобувачів вищої освіти в контексті глобальних і національних викликів», за його результатами оприлюднено

збірник матеріалів (Радкевич & Романова, 2025); у рамках роботи Центру психологічного супроводу діяльності педагогічних працівників закладів професійної освіти запроваджено низку заходів щодо збереження ментального здоров'я, психологічного і соціального супроводу навчання осіб з особливими потребами внаслідок війни.

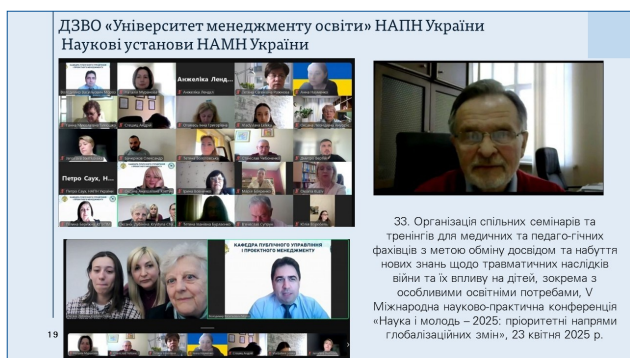
Також вчені Інституту професійної освіти НАПН України долучилися до спільних науково-практичних заходів, тренінгів для медичних та педагогічних фахівців з метою обміну досвідом та набуття нових знань щодо травматичних наслідків війни та їх впливу на дітей.

У цілому у 2023-2025 рр. виконання заходів Програми відзначалося низкою важливих результатів ефективної взаємодії, серед яких обмін результатами наукових досліджень, підготовка спільних публікацій, проведення науково-практичних заходів.

Інститутом психології імені Г.С. Костюка НАПН України на виконання шести пунктів Програми підготовлено та оприлюднено дев'ять видань: підручник, два навчальні посібники, чотири практичні посібники, збірник матеріалів конференції та двоє методичних рекомендацій. Всі видання набули широкого використання у психологічній, педагогічній та медичній практиці, про що свідчить позитивна динаміка їх завантажень з Електронної бібліотеки НАПН України.

Проведено панельну дискусію «Подолання виховних прогалин і психологічних розривів: ви-

клики і реалії» на полях науково-практичної конференції Інституту проблем виховання НАПН України «Зростаюча особистість у смислоціннісних образах», 23 листопада 2023 р., під час якої обговорено стратегію збереження ментального здоров'я учасників освітнього процесу, акцентовано можливості та способи подолання психологічних втрат і розривів в умовах змішаного навчання, презентовано практичні поради педагогам у визначенні проблем здобувачів освіти та можливих шляхів допомоги дитині щодо боротьби з тривожністю і стресами.

Проведено полілог «Професійна розмова про українське дитинство і війну: як виховувати життєстійкість», 21 серпня 2024 р., який вмістив три тематичні дискусії, під час яких науковці, педагоги і медики обговорили візію ціннісних підвалин і структурних компонентів життєстійкості; медико-психологічні аспекти формування життєстійкості та збереження здоров'я учасників освітнього процесу і ресурсно-інструментальне забезпечення його формування.

На виконання Меморандуму про співпрацю між Інститутом соціальної та політичної психології НАПН України і [Державною установою «Центр материнства та дитинства» НАМН України](#) започатковано співпрацю з проблем психологічної діагностики дітей, які опинилися у складних життєвих обставинах та постраждали внаслідок повномасштабного російського вторгнення.

Також вченими Інституту соціальної та політичної психології НАПН України у тісній співпраці з вченими наукових установ НАМН України представлено концепцію формування та відновлення здорового способу життя (ЗСЖ) особистості в умовах війни. Визначено найбільш поширені практики збереження ЗСЖ у воєнних умовах, які є повсякденними адаптивними способами турботи про себе (побутово-рутинні, сімейно-комунікативні, навчально-професійні, патріотичні, інформаційно-аналітичні, консультативно-терапевтичні, волонтерські, рефлексивно-розвивальні тощо).

За результатами серії фахових обговорень законопроекту «Про систему охорони психічного здоров'я в Україні» від 13 вересня 2024 р. № 12030 визначено ключові зауваження, які стосуються, зокрема, суперечності визначеної у законопроекті мети державної політики в сфері охорони психічного здоров'я, ризику звуження функцій системи психосоціальної допомоги, що стрімко формується, до допоміжної ролі в системі охорони здоров'я. У подальшій роботі над законопроектом запропоновано чіткіше визначити коло суб'єктів, що здійснюють заходи з охорони психічного здоров'я; узгодити законопроект із наявною нормативною базу, що регулює надання соціальних послуг, перш за все на рівні громад; чіткіше прописати повноваження територіальних громад; визначити основний координуючий орган за прикладом законів України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про соціальні послуги» (Закон України, 2025).

Технічний Радник з психічного здоров'я і психосоціальної підтримки (ПЗПСП) проекту Save the Children в Україні В.І. Вус, вчений Інституту соціальної та політичної психології НАПН України, заснував першу в Україні «Спільноту Практиків» з дитячо-орієнтованих ПЗПСП Програм.

Українським науково-методичним центром практичної психології та соціальної роботи НАПН України за консультативної участі вчених НАМН України розроблено та впроваджуються методики щодо вивчення ментального здоров'я, які є частиною Українського лонгітюдного дослідження. Зазначені методики додані до оновленого Переліку психодіагностичних методик та методик для соціально-психологічних обстежень, який розміщено у підготовленому вченими УНМЦ практичної психології і соціальної роботи посібнику «Застосування діагностичних мінімумів в діяльності працівників психологічної служби». Посібник рекомендовано використовувати працівникам психологічної служби системи освіти у власній діяльності (ДНУ «ІМЗО», 2024).

Аналіз результатів виконання у 2025 р. Програми спільної діяльності Національної академії медичних наук України та Національної академії педагогічних наук України на 2023-2025 роки засвідчує, що співпраця між вченими НАН України та НАПН України була ефективною, заплановані на 2025 р. та в цілому заходи Програми виконано.

Зі схваленням результатів виконання Програми на засіданні Президії НАПН України виступив президент Національної академії медичних наук

України **Василь Васильович Лазоришинець**, доктор медичних наук, професор, дійсний член (академік) НАН України та НАМН України.

Василь Васильович зазначив, що статутні завдання НАМН України в 2025 р. виконували 32 наукові установи, розміщені територіально в 5-ти регіонах України (Харків, Київ, Дніпро, Одеса, Львів).

До виконання заходів Програми спільної діяльності активно долучалися науковці державних установ Академії (ДУ «Інститут громадського здоров'я ім. О.М. Марзєєва НАМН України», ДУ «Всеукраїнський центр материнства та дитинства НАМН України», ДУ «Інститут неврології, психіатрії та наркології ім. П.В. Волошина НАМН України», ДУ «Інститут геронтології імені Д.Ф. Чеботарьова НАМН України», ДУ «Інститут отоларингології ім. проф. О.С. Коломійченка НАМН України»).

Так, за розділом *«Розроблення нормативного та науково-методичного забезпечення»* відмічена співдружна взаємодія науковців академій в напрямку оптимізації організації навчального процесу у закладах освіти в умовах сучасних викликів, з обґрунтуванням сучасних способів впливу на спосіб життя дітей, підлітків та молоді.

Окремим пріоритетом для співпраці стала розробка та впровадження профілактичних програм в навчальний процес освітніх закладів, здійснення експериментально-дослідної та інноваційної діяльності для сприяння ефективному професійному розвитку освітян. Зазначений пріоритет знайшов своє відображення в 17-ти спільних публікаціях.

За розділом програми *«Проведення науково-практичних масових заходів»* в установах НАМН України було проведено до 30-ти конференцій та круглих столів за участі науковців з НАПН України.

За розділами 16 та 20 Програми в рамках реалізації Меморандуму про співпрацю між Інститутом соціальної та політичної психології НАПН України і **ДУ «Всеукраїнський центр материнства та дитинства» НАМН України**:

- розроблено інноваційний пакет психодіагностики стресових станів у матерів в умовах воєнного часу, який дозволяє ідентифікувати приховані психосоматичні ризики для здоров'я плода та новонародженого.

- видано навчальний посібник «Дитина у кризовий період: психологічні особливості та діагностичний інструментарій» (Матяш, Тертична, Становських та ін., 2025);

- розроблено та впроваджено комплекс лікувальних і реабілітаційних заходів корекції розладів психоневрологічного здоров'я жінок і їх новонароджених дітей, що постраждали внаслідок російської воєнної агресії;

- реалізація завдань розділів програми показала, що поєднання медичного моніторингу та психолого-педагогічного супроводу є найбільш ефективним інструментом збереження здоров'я таких дітей.

З метою виконання пп.6 та 7 Програми на базі **ДУ «Інститут неврології, психіатрії та наркології імені П.В. Волошина НАМН України»** створено постійно діючу дискусійну платформу «Професія: психолог», проводяться спільні семінари та тренінги для медичних та педагогічних фахівців з метою обміну досвідом та набуття нових знань щодо травматичних наслідків війни та їх впливу на дітей, зокрема з особливими освітніми потребами.

Інститутом геронтології імені Д.Ф. Чеботарьова НАМН України за сприянням Інституту професійної освіти НАПН України започаткована «Школа реабілітації. Монопослуга та мультидисциплінарний підхід до реабілітації».

В.В. Лазоришинець зазначив, що реалізація Програми спільної діяльності НАПН України та НАМН України виявила позитивні результати та висловив сподівання на плідне продовження започаткованої взаємодії у майбутньому. Зокрема, НАМН України вже запланували активно долучитися в якості співорганізаторів XVIII Міжнародної науково-практичної конференції «Психологічне забезпечення здоров'я та благополуччя в умовах війни» разом з науковими установами НАПН України у квітні 2026 р.

Зміцненню міжвідомчої взаємодії між установами НАМН України та НАПН України у реалізації в 2026-2028 рр. Програми спільної діяльності НАН України та НАПН України сприятиме:

- розширення співпраці вчених НАПН України та НАМН України у спільних робочих групах у розробленні законодавчих і нормативно-правових документів з питань охорони здоров'я дітей та учнівської молоді;

- розширення напрямів співпраці з науковими установами НАМН України щодо обміну інформацією, підготовки наукових публікацій, проведення спільних масових заходів, підвищення кваліфікації тощо;

- укладання угод про співробітництво між науковими установами НАМН України та НАПН України;

- удосконалення системи психологічної підтримки педагогічних працівників та ветеранів, зокрема шляхом розроблення доказових технологій подолання стресових і посттравматичних станів;
- оновлення профорієнтаційних та психопрофілактичних програм з урахуванням актуальних соціальних викликів, воєнного контексту та зростання психоемоційного навантаження; розширення міжвідомчої співпраці для забезпечення системності та стійкості таких програм;
- організація досліджень актуального стану ментального та фізичного здоров'я учасників освітнього процесу та розроблення узгоджених рекомендацій щодо подолання виявлених проблем в умовах змішаного формату освітнього процесу;
- розроблення реабілітаційних програм, навчально-методичних матеріалів для фахівців, батьків дітей, які потребують кохлеарної імплантації;
- спільна розробка стратегій і програм для педагогів щодо профілактики професійного вигорання;
- адресне консультування учасників освітнього процесу з педагогічних, медичних чи психологічних питань;
- проведення семінарів-тренінгів зі збереження ментального здоров'я та популяризації цінностей здорового способу життя, тематичних майстер-класів, вебінари для педагогів і медиків щодо партнерства у збереженні ментального і фізичного здоров'я учасників освітнього процесу;
- розроблення і реалізація просвітницько-профілактичних проєктів з промоції методичних рекомендацій з доведеною ефективністю;
- безперервна та людиномірна вища освіта: педагогічні, медичні, соціальні та філософські аспекти;

- популяризація, оприлюднення та впровадження в сферу науки й освіти результатів спільної діяльності НАПН України та НАМН України.

В.В. Лазоришинець для поглиблення ефективної взаємодії академій також запропонував низку заходів, зокрема:

- створення Міжвідомчої дослідницької групи з питань ментального здоров'я та психосоматичної реабілітації за участі фахівців ДУ «Всеукраїнський центр материнства та дитинства» НАМН України та НАПН України;
- планування спільних міждисциплінарних науково-дослідних робіт, спрямованих на вирішення проблем:
 - реабілітації жінок та дітей зі стрес-індукованими та психосоматичними розладами;
 - перинатальної та материнської психічної стійкості як основи ментального здоров'я наступних поколінь;
 - розроблення та впровадження інноваційних технологій нейропедагогічної реабілітації. Створення програм відновлення когнітивних функцій у дітей, що зазнали безпосереднього впливу бойових дій;
 - діагностика та терапія стрес-індукованої соматичної патології у дітей. Дослідження маскування психологічних травм під виглядом гастроентерологічних, кардіологічних та ендокринних порушень у дитячому віці;
 - розробка реабілітаційних заходів у підлітків зі стрес-індукованими розладами;
 - реабілітації слабочуючих та глухих дітей після кохлеарної імплантації;
 - розробка скринінг-систем: створення протоколів раннього виявлення психосоматичних розладів у дітей;
 - нейропедагогічна корекція: розробка методів відновлення концентрації уваги та пам'яті у дітей, що зазнали впливу обстрілів, депортації

або втрати близьких, для їх успішної реінтеграції в освітній процес;

– проведення спільних досліджень у сфері ментального здоров'я пацієнтів з ураженнями нервової системи.

За результатами реалізації Програми спільної діяльності академій у 2023-2025 рр. та окреслення важливих перспективних напрямів подальшої міжвідомчої взаємодії НАМН України та НАПН України відбулося підписання нової Програми спільної діяльності Національної академії медичних наук України та Національної академії педагогічних наук України на 2026-2028 рр. (НАПН України, 2026).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Бацилева, О.В. (ред.). (2025). *Особистісні та ситуативні детермінанти здоров'я в умовах війни*: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 20 листопада 2025 р.). Київ, 162 с. <https://lib.iitta.gov.ua/746751>
- Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти». (2024, 8 серпня). *Про методичні рекомендації «Пріоритетні напрями роботи психологічної служби в системі освіти України у 2024/2025 навчальному році»* (21/08-1233).
- Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського. (2025, 19 листопада). *Інноваційні освітні практики навчання учнів з особливими освітніми потребами в умовах Нової української школи* [Презентація]. https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2025/11/Innovative_Educational_LearningPractices-2025.pdf
- Закон України «Про систему охорони психічного здоров'я в Україні». (2025, 15 січня). (4223-IX). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4223-20>
- Креденцер, О.В. (ред.). (2025). *Забезпечення конструктивної поведінки населення в умовах екстремального стресу: матеріали круглого столу* (27 березня 2025 року, м. Київ) [Електронне видання]. Київ: Талком, 88 с. <https://ispp.org.ua/2025/05/05/materialy-kruglogo-stolu-zabezpechennya-konstruktyvnoyi-povedinky-naselennya-v-umovah-ekstremalnogo-stresu-27-bereznya-2025-roku/>
- Креденцер, О., Ларіна, Т., Кулаєва, Т., & Савченко, А. (2025). Аналіз потреб студентської молоді у промоції психологічної готовності до протидії екологічним та епідемічним загрозам здоров'ю людини в умовах війни. *Організаційна психологія. економічна психологія*, 36(3), 7-17. <https://doi.org/10.31108/2.2025.3.36.1>
- Кремень, В.Г., Луговий, В.І., Топузов, О.М., & Регейло, І.Ю. (2024). Про виконання у 2023 р. Програми спільної діяльності Національної академії медичних наук України та Національної академії педагогічних наук України на 2023-2025 рр. : За результатами наукової доповіді на засіданні Президії НАПН України 25 січня 2024 р. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*, 6(1), 1–7. <https://doi.org/10.37472/v.naes.2024.6101>
- Кремень, В.Г., Цимбалюк, В.І., Луговий, В.І., Заболотний, Д.І., & Топузов, О.М. (2025). Про виконання у 2024 р. Програми спільної діяльності Національної академії медичних наук України та Національної академії педагогічних наук України на 2023-2025 рр. : За результатами розгляду на засіданні Президії НАПН України, 23 січня 2025 р. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*, 7(1), 1–9. <https://doi.org/10.37472/v.naes.2025.7102>
- Ігнатович, О.М. (2025). Гіпнотерапевтичні техніки як інструмент подолання комплексного посттравматичного стресового розладу. *Габітус*. 75(2). 223-227. <https://doi.org/10.32782/hbts.75.2.39>
- Інститут вищої освіти НАПН України. (2025, 18 квітня). *20 травня 2025 року 11:00 – 14:00 заплановано круглий стіл «Наука для громадського здоров'я в умовах надзвичайних ситуацій»*. <https://ihed.org.ua/events/2025-05-20-kruglyj-stil-nauka-zdorovya/>
- Найдьонова, Л. (ред.). (2024). *Концепція цифрової медіаосвіти воєнного і поствоєнного суспільства*. Кропивницький: Імекс-ЛТД, 24 с. <https://ispp.org.ua/2025/05/05/konczepczyia-czyfrovoi-mediaosvity-voyennogo-i-postvoyennogo-suspilstva/>
- Найдьонова, Л.А., Скринник, О.В., Умеренкова, Н.Ф., & Богдан, О.Л. (2025). Здоров'язберігальні практики поводження дітей дошкільного і молодшого шкільного віку в цифровому та кіберпросторі: Міжінститутський науково-практичний семінар до Всеукраїнського фестивалю науки, 19 травня 2025 р. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*, 7(1), 1-9. <https://doi.org/10.37472/v.naes.2025.7132>
- Національна академія педагогічних наук України. (2023). *Програми спільної діяльності Національної академії медичних наук України та Національної академії педагогічних наук України на 2023-2025 роки*. https://naps.gov.ua/uploads/files/sod/2023/napn-namn_2023-2025.pdf
- Національна академія медичних наук України. (2025, 27 травня). *XV Всеукраїнські психолого-педагогічні читання «Професійна орієнтація: стан і перспективи розвитку»*. <https://amnu.gov.ua/hv-vseukrayinski-psyhologo-pedagogichni-chytannya-profesijna-orijentacziya-stand-i-perspektyvy-rozvytku/>
- Національна академія педагогічних наук України. (2026, 30 січня). *Успішне завершення Програми спільної діяльності НАМН України та НАПН України на 2023-2025 роки. Продовження співпраці*. <https://naps.gov.ua/ua/press/releases/3836/>
- Матяш, М.М., Тертична, Н.А., Становських, З.Л., Прудка, Л.М., Луньов, В.Є., Зброжик, Є.В. & Рожкова, І.В. (2025). *Дитина у кризовий період: психологічні особливості та діагностичний інструментарій*: навчальний посібник. Київ: ТОВ «Поліпрінт». <http://ir.librarynmu.com/bitstream/123456789/14997/1/Дитина%20у%20кризовий%20період.pdf>
- Омельченко, Я.М. (ред.). (2023). *Застосування психотерапевтичних технологій у наданні допомоги постраждалим з проявами посттравматичного стресового розладу*. Київ: Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України. <https://lib.iitta.gov.ua/736404>

- Омельченко, Я.М. (ред.). (2025). *Психотехнології допомоги вимушено переміщеним особам у подоланні психотравматичного впливу воєнного та поствоєнного часу*. Київ: Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України, 329 с. <https://lib.iitta.gov.ua/747091>
- Радкевич, В.О., & Романова, Г.М. (Ред.). (2025). Модернізація освітніх програм підготовки здобувачів вищої освіти в контексті глобальних і національних викликів: матеріали VII Всеукраїнського науково-практичного семінару. ІПО НАПН України. *Інноваційна професійна освіта*. Випуск 3(24). <https://conference.ivet.edu.ua/index.php/1/uk/issue/view/26/32>
- Турбан, В.В. (ред.). (2025). *Сприяння подоланню травматичного досвіду військовослужбовців*. Київ: Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України. 96 с. <https://lib.iitta.gov.ua/747183>
- Український науково-методичний центр практичної психології та соціальної роботи. (2025). *Розпочато реалізацію українсько-британського проекту «Dity Online»*. <https://psyua.com.ua/news/rozpochato-realizatsiiu-ukrainsko-brytanskoho-proiektu-dity-online/>
- Ihnatovych, O. (2025). Veterans' psychological support during reintegration into civilian life. *Psychology and Personality*. 15(1). 54-64. <https://doi.org/10.33989/2226-4078.2025.1.54>

ON PERFORMING IN 2025 OF THE JOINT ACTIVITIES PROGRAM OF THE NATIONAL ACADEMY OF MEDICAL SCIENCES OF UKRAINE AND THE NATIONAL ACADEMY OF EDUCATIONAL SCIENCES OF UKRAINE FOR 2023-2025, AND THE NEW 2026-2028 COOPERATION PROGRAMME BETWEEN THE ACADEMIES

According to the results of the scientific report at the meeting of the Presidium of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine on January 29, 2026

Vasyl Kremen

DSc in Philosophy, Professor, Full Member (Academician) of NAS of Ukraine and NAES of Ukraine, President, National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Vasyl Lazoryshynets

DSc in Medical, Professor, Full Member (Academician) of NAS of Ukraine and NAES of Ukraine, President, National Academy of Medical Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Volodymyr Lugovyi

DSc in Pedagogy, Professor, Full Member (Academician) of NAES of Ukraine, First Vice-President, National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Oleh Topuzov

DSc in Pedagogy, Professor, Full Member (Academician) of NAES of Ukraine, Vice-President, National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Iryna Reheilo

DSc in Pedagogy, Senior Researcher, Corresponding Member of NAES of Ukraine, Head of the Scientific and Organisational Department, National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Abstract. The article presents the main results of the 2023–2025 Joint Activity Program between the National Academy of Medical Sciences of Ukraine and the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, focusing on the outcomes of 2025 as discussed during the meeting of the Presidium of the NAES of Ukraine on 29 January 2026. It is established that intersectoral cooperation serves as a strategic response to wartime challenges and is critical for the preservation and development of human potential and national security.

Key results of the cooperation in 2025 include: law-making and European integration, specifically the harmonisation of healthcare qualifications with EU standards and a joint expert assessment of the draft law on the mental health system; psychological rehabilitation, involving the development of methods for overcoming post-traumatic stress disorder, support for veterans and their families, and research into the adaptation of populations in frontline regions; digital safety, featuring the creation of the Digital Media Education Concept and the piloting of innovative tools to protect children from online sexual abuse (the 'Dity Online' project); and environmental psychology, identifying the link between civic identity and a responsible attitude towards the environment in wartime conditions.

The article outlines prospects for future cooperation, justifying the need for a new program focused on expanding direct agreements between research institutes, creating evidence-based technologies for treating post-traumatic stress disorder, preventing occupational burnout among educators, and supporting children with special educational needs (specifically those following cochlear implantation). A new Joint Activity Program for 2026-2028 has been signed.

Keywords: Joint Activity Program; National Academy of Medical Sciences of Ukraine; National Academy of Educational Sciences of Ukraine; protection of life and health of children and youth; mental health; digital security; human capital; martial law; psychosocial support; Perturbatio Anxietatis Post-Traumatica.

Дата публікації: 16 лютого 2026 р.